

ANYANYELVÜNK ÉVSZÁZADAI

2.

Az ELTE Benkő Loránd Nyelvtörténeti Hallgatói Műhelye által
szervezett 2015. június 12-i nyelvtörténeti konferencia
előadásából készült tanulmánykötet

Szerkesztette

BAGYINSZKI SZILVIA és P. KOCSIS RÉKA

ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai,
Dialektológiai Tanszék

BUDAPEST

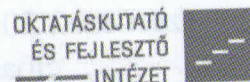
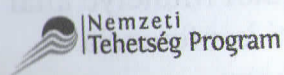
2016

STUDIA IUVENUM CHRONOLINGUISTICA 2.

Az ELTE Benkő Loránd Nyelvtörténeti Hallgatói Műhelyének sorozata

Sorozatszerkesztő
SZENTGYÖRGYI RUDOLF

A kiadvány megjelenését a Nemzeti Tehetség Program NTP-FTK-M-14 számú pályázatának keretében az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, továbbá az ELTE BTK Hallgatói Önkormányzata támogatta.

Szerkesztette és tördelte
BAGYINSZKI SZILVIA és P. KOCSIS RÉKA

A tanulmányokat lektorálta

BAGLADI ORSOLYA, BÁRTH M. JÁNOS, BODÓ CSANÁD, N. FODOR JÁNOS, FODOR KATALIN, GRÉCZI-ZSOLDOS ENIKŐ, JUHÁSZ DEZSŐ, KISS JENŐ, KOROMPAY KLÁRA, LACZKÓ KRISZTINA, MEDVE ANNA, A. MOLNÁR FERENC, NAGY NATÁLIA, NÉMETH MIKLÓS, ORSÓS ANNA, PARAPATICS ANDREA, SÁROSI ZSÓFIA, SCHIRM ANITA, SLÍZ MARIANN, SZABICS IMRE, SZENTGYÖRGYI RUDOLF, TÁTRAI SZILÁRD, TERBE ERIKA, TÓTH PÉTER, VARGHA FRUZSINA SÁRA, C. VLADÁR ZSUZSA, VÖRÖS FERENC, ZELLIGER ERZSÉBET

A borító FIGUS TOMSICS ANITA tervei alapján készült.

Nyomdai kivitelezés: START Nonprofit Kft. Nyírség Nyomda
Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató

Minden jog fenntartva.
© A szerzők és a szerkesztők, 2016

ISSN 2416-3082
ISBN 978-963-284-765-8

Felelős kiadó:

JUHÁSZ DEZSŐ, az ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszékének vezetője

Lectori salutem!	7
Nyelv és nyelvhasználat a középmagyar korban	9
BÁCSI ENIKŐ: A bocsánatkérés beszédaktusának vizsgálata a Nádasdy-levelezésben	11
BERENTE ANIKÓ: Az ő-zés jelensége a szegedi boszorkányperekben	29
KALLA VIKTÓRIA: Két középmagyar kori szövegtípus aspektusjelölésének összehasonlítása	41
SZABÓ GERGELY: Nyelvi ideológiák Geleji Katona István Magyar Grammatikáskájában	61
Nzőkésztet- és jelentéstörténeti vizsgálatok	69
ARATÓ MÁTYÁS: A romani és beás eredetű szavak alapkérdései és alapproblémái a magyar nyelvben	71
BALOGH ERNA: <i>Malaszt és kegyelem</i> – jelentésváltozás és szinonimitás	83
MOSA DIÁNA: Francia–magyar hamisbarátok valódi etimológiája	93
NÉMETH DÁNIEL: Adalékok a <i>gyula</i> méltóságnév etimológiájához	99
Regionális nyelvváltozatok és a nyelvi diakrónia	109
BAGYINSZKI SZILVIA: „Telefonált volt...” – összetett múlt idejű alakok a háromszéki nyelvjárásban	111
BÁNFAI ADRIENN: Látszólagosidő-vizsgálat a délnyugat-dunántúli Borsfa községben	121
FERENCsik MARCELL: Nyelvi hátrány? Esettanulmány a borsodi régióból	127
HAVASI ZSUZSANNA: A kétnyelvűség fázisai és nyomai Péteriben	135
KRIZSAI FRUZSINA: Közösségi kapcsolatok nyelvi kifejezéseinek területi sajátosságai halotti búcsúztatókban. Kérdések és problémák	149
Társadalmi nyelvváltozatok és a nyelvi diakrónia	155
NAGY TAMÁS: Az alvilág nyelve, a nyelv „alvilága” – A magyar tolvajnyelv szemantikája három szótár tükrében	157
TÜCSÖK DOROTTYA: Kábítószeres megnevezései egy szociolingvisztikai vizsgálat tükrében	165
Nyelvi és társadalmi érintkezések	173
ÁDÁM DÓRA: Az ukrán–magyar kapcsolat hatása a lakodalmi szokásokra Korláthelmecen	175
BALLAGÓ JÚLIA: Metapragmatikai tudatosság – A tegező és a nem tegező formák az oktató és a hallgató közötti kommunikációban	185
MARTON DÓRA: Az első helyesírási szabályzat és Fromm János levelezésének helyesírás-történeti vizsgálata	203
Anyanyelv-pedagógia	213
KRESZTYANKÓ ANNAMÁRIA: Cigány jövevényszavak nyelvtanórán	215
TÓTH BARBARA: A szókészlet-történet tanítása középiskolában	225